

חוק התכנון והבניה חשכ"ה - 1965

תכנית מיחאר ארצית לתחנות חידלוק

מס' ח/מ/א/18

משרד הפנים	
חוק התכנון והבניה חשכ"ה - 1965	
תכנית מיחאר ארצית <u>ת/מ/א/18</u>	
הכאוכרה על ידי הממשלה לפי החלטה	
מס' <u>985 (13/ע)</u>	תאריך <u>22.8.76</u>
והחלטה בידו מוכר הממשלה ובידי סר הפנים.	
מוכר הממשלה	שר הפנים
האריך	נ 1 חשון תשמ"ו 15. 11. 76

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965
חכניה מיתאר ארצית לתחנות הידלוק, מס' ח/מ/א/18

הגדרות 1. בחכניה זו -

- "דרך" - לרבות דרך המסומנת כדרך בתורים המצורף לחכניה המיתאר הארצית לדרכים, מס' ח/מ/א/3.
- "דרך מהירה" - דרך בת שני כבישים חד-סיטריים, במסלולים מופרדים, שבכל אחד מהם שני נתיבים לפחות, עם כניסות ויציאות על-ידי מחלפים בלבד, ללא צמחים במפלס וללא מיפגטי רכבה, המקרה מוקדי פעילות היוצרים נפחי תנועה גדולים, והאוספת תנועה מדרכים ראשיות ואיזוריות, בין שהדרך מחוכננת בחכניה ובין שהיא קיימת;
- "דרך פרברית מהירה" - דרך בת שני כבישים חד-סיטריים, במסלולים מופרדים, שבכל אחד מהם שני נתיבים לפחות, עם כניסות ויציאות על-ידי מחלפים בלבד, ללא צמחים במפלס וללא מיפגטי רכבה, העוברה באיזורים מטרופוליטניים, מחלקת תנועה בתוך המטרופולין ומחברה לרשת הדרכים הארצית, בין שהדרך מחוכננת בחכניה ובין שהיא קיימת;
- "דרך ראשית" - דרך בת שני כבישים חד-סיטריים, במסלולים מופרדים, שבכל אחד מהם שני נתיבים לפחות, עם כניסות ויציאות על-ידי מחלפים או צמחים, המקרה בין איזורים חונים במדינה, והאוספת תנועה מדרכים איזוריות ומקומיות, בין שהדרך מחוכננת בחכניה ובין שהיא קיימת;
- "דרך איזורית" - דרך בת שני נתיבים לפחות, עם כניסות ויציאות על-ידי צמחים, או במקרים מסוימים על-ידי מחלפים, המקרה בין יטובים באיזור אחד או יותר, והאוספת תנועה מדרכים מקומיות, בין שהדרך מחוכננת בחכניה ובין שהיא קיימת;

- "דרך עורקית" - דרך בה שני כבישים חד-סימטריים, שבכל אחד מהם שני נתיבים לפחות, עם כניסות ויציאות בצמחים, אשר מחברת בין חלקי עיר שונים ואשר אוספת תנועה מדרכים מאספות, בין שהדרך מתוכננת בחכנית ובין שהיא קיימת - בה כביש אחד;
- "דרך מאספת" - דרך בה שני כבישים חד סימטריים או בה כביש אחד אשר אוספת תנועה מדרכיו המקומיות אל חלק מהעיר ושובילה אותה לדרך עורקית או לדרך מהירה, בין שהדרך מתוכננת בחכנית ובין שהיא קיימת;
- "דרך מקומית" - דרך שאיננה מהירה, פרברית מהירה, ראשית, עורקית, איזורית, מאספת או כירות;
- "דרך כירות" - דרך במקביל לדרכים על סוגיהן כאמור, המסומנת ביטה לחלקות כל קרקע הגובלות עם הדרכים האמורות, בין שהדרך מתוכננת בחכנית ובין שהיא קיימת;
- "כמות והנועה גדולה" - חנועה מסל 4,000 כלי רכב ביממה ומעל 400 - בסעות השיא.

2. מטרת החכנית לקבוע קריטריונים להקמת תחנות תידלוק במרחב העירוני והבין-עירוני, בעניינים תחבורתיים וסביבתיים, ולסווג את תחנות התידלוק לסיפוסים שונים בהתאם לתיפקודהן, על מנת לתת את ההנחיות לכל סיפוס או לקבוצת סיפוסים בנפרד, בקשר להקמתם.

3. סיפוס תחנות תידלוק להלן שיבצע סיפוסים של תחנות תידלוק ליד דרכים בין-עירוניות ועירוניות, בהתאם לסוגי הדרכים, הסביבה והתיפקוד:

א. סיפוס 1 המיועד לכל סוגי הרכב שלא יעלו על 4.5 טון, המופעלים על-ידי מנוע בנזין בלבד.

לגביו יחולו ההוראות הבאות:

(1) בתחנה מסיפוס זה יותר לספק בנזין ושמן מנוע בלבד;

(2) מיספר המשאבות לא יעלה על מיספר סוגי הבנזין כפול שניים;

(3) התכנון ההנדסי יותאם לרכב שלא יעלה על 4.5 טון.

ב. סיפוס 2 המיועד לכל סוגי הרכב שלא יעלו על 4.5 טון;

המופעלים על-ידי מנוע בנזין בלבד, ולקטנועים.

לגביו יחולו ההוראות הבאות:

(1) בתחנה מסיפוס זה יותר לספק בנזין, שמן מנוע,

תערובת למנועים של שתי פעימות וקרוסין לסיפוס

ביתי;

(2) מיספר המשאבות לא יעלה על מיספר סוגי הדלק כפול

שניים;

(3) התכנון ההנדסי יותאם לרכב שלא יעלה על 4.5 טון.

ג. סיפוס 3 המיועד, בנוסף לסוגי הרכב המפורטים בסיפוס 2,

גם לרכב המופעל על-ידי מנוע דיזל שלא יעלה על 4.5 טון.

לגביו יחולו ההוראות הבאות:

(1) מיספר המשאבות לא יעלה על מיספר סוגי הדלק

כפול שניים;

(2) התכנון ההנדסי יותאם לרכב שלא יעלה על 4.5 טון.

ד. סיפוס 4 המיועד לסוגי רכב כמו בסיפוס 3, מבלי שמספר המשאבות בו יהיה מוגבל למספר שנקבע לגבי סיפוס 3.

לגביו יחולו ההוראות הבאות:

(1) מספר המשאבות יותאם לגודל וצורת השטח;

(2) התכנון ההנדסי יותאם לרכב שלא יעלה על 4.5 טון.

ה. סיפוס 5 המיועד לסוגי הרכב המפורטים בסיפוס 3.

לגביו יחולו ההוראות הבאות:

(1) נוסף על הכלול בסיפוס 4, יותר להקים בשטח התחנה מיתקנים

לסיכה, רחיצה, תיקון תקרים, השמלאות רכב ותיקונים קלים.

מיתקנים אלה יותאמו לרכב שלא יעלה על 4.5 טון;

(2) הקמת קיוסק או מיזנון מותנית בהסדרי חנייה בהתאם ובהסדרים

למניעת זיהום על-ידי רעש, ריחות וליכלוך בין שטח התידלוק

לשטח המיזנון. הסדרים אלו ייקבעו בתיאום עם משרד הבריאות;

(3) הקמה שירותים בתחנה מותנית באספקת מקומות חנייה, בהתאם לסוגי

השירותים ובדלם, על-פי ההוראות שבסעיף קטן 4(ו) (3).

(4) התכנון ההנדסי יותאם לרכב שלא יעלה על 4.5 טון.

ו. סיפוס 6 המיועד לאספקת דלק בלבד לכל סוגי הרכב וקרוסין לשימוש

ביתי.

לגביו יחולו ההוראות הבאות:

(1) מספר המשאבות יותאם לגודל וצורת השטח;

(2) התכנון ההנדסי יותאם לרכב בכל גודל;

(3) יותר להקים בשטחי התחנה קיוסק, מיזנון או מיסעדה, בהתאם

להוראות המפורסות בסעיף 3 ה (2).

ז. סיפוס 7 המיועד לאספקת דלק ושירותים לכל סוגי הרכב וקרוסין

לשימוש ביתי.

לגביו יחולו ההוראות הבאות:

(1) בתחנה מסוג זה יותר למכור אח כל סוגי הדלק ולספק שירות

לכל סוגי הרכב;

(2) ייקבעו מיתקנים ניפרדים לשירות וסיכה לרכב קסן
שלא יעלה על 4.5 טון ולרכב גדול שיעלה על 4.5 טון;

(3) איזורי החנייה לרכב קסן ולרכב גדול יוקצו בחישוב
ניפרד;

(4) יותר להקים בשטחי התחנה קיוסק, מיזנון או מסעדה,
בהתאם להוראות המפורטות בסעיף 3 ה (2).

4. הנחיות כלליות
לסיפוס תחנות
תידלוק שונים

(א) תחנת תידלוק מכל סיפוס שהוא חייבת לספק, נוסף לבניין
ושמן מנועים, גם שירותי מים למצנן ואוויר לזמיגים, ולא
ישתמשו בה כתחנת תידלוק אם וכל עוד לא מספקים כל
השירותים האמורים.

(ב) לא האושר הקמת שירותים בשטחי התחנות, אלא לפי המפורט
בסיפוס התחנות השונים.

(ג) בתחנות מסיפוס 1 עד 5 יהיה מיקום המיכלים כך,
שמיכליות התידלוק תוכלנה לבשת אליהם שלא בדרך הגישה
למקום תידלוק הרכב. תידלוק המיכלים לא ייעשה בדרך
ציבורית, ולא ישתמשו בתחנה כתחנת תידלוק אם וכל עוד
לא מקיימים התנאים שבסעיף קסן זה.

(ד) בכל סוגי התחנות יובסחו שירותים תברואתיים (בתי שימוש)
לעובדים, בהתאם לתקנות הבריאות, כפי שפורסם בקובץ
התקנות 2452 מיום 18 בספטמבר 1969, ובהתאם להל"ת,
ולא ישתמשו בתחנה כתחנת תידלוק אם וכל עוד לא מקיימים
התנאים שבסעיף קסן זה.

בסיפוסים 4 עד 7 יש לחייב הקמת שירותים תברואתיים לציבור
וקיומם.

(ה) בשיפוט התחנות 4 עד 7 יש לחייב התקנת גנרלור
חשמלי לשעת חירום, כפי שפורסם בהוראה מ"ח מעה
לעז ומינהל הדלק שליר משרד האוצר, וקיומו התקין,
ולא ישתמשו כתחנה כתחנות חידלוק אם וכל עוד לא
מקיימים התנאי שבסעיף קטן זה.

(ו) בכל סוגי התחנות יובסח שטח הדרוש להקמתן, לפי
הכללים הבאים וכאמור בסעיף 7 ו-(4):

- (1) רכב מתדלק: לכל משאבה כפולה אחת - מקום
אחד לחידלוק;
- (2) 3 מקומות המתנה לפני כל אי עם משאבות לחידלוק:
6 מסר מקום לכל רכב קל ו-12 מסר - לכל רכב
מסחרי או אוטובוס עם מנוע דיזל;
- (3) מקומות חנייה בשיפוט 5, 6 ו-7, לפי המירוס
הבא:
 - (א) אם קיימים שירותי מיסעדה או מיזנון:
לכל 5 מ"ר מהשטח המקורה העומד לרשות
הלקוחות - מקום למכונית פרטית אחת
ו-0.25 מקומות למשאית ואוטובוס;
 - (ב) אם קיימים תאי סיכה, תאי רחיצה, תא
לחיקון רכב: עבור כל תא - שני מקומות
למכונית פרטית, ואם התא מותאם לרכב
כבד - מקום חנייה נוסף למשאית או
אוטובוס.
- (4) לא ישתמשו בשטחים שהוקצו כאמור על פי סעיף
קטן זה אלא למטרות האמורה בלבד.

5. מיקום תחנות תידלוק מותנה בגורמים העיקריים הבאים:

מיקום תחנות
תידלוק

א. ציפוס הפרעה והסיכון לתנועת כלי הרכב והולכי הרגל.

ב. צימצום המישרד לסניגה הקרובה בכל הקשור במניעה מישרדים בתנועה ובבטיחות הכללית, וכן מניעת זיהום אוויר ודעס. לשם כך ניקבעו ההוראות המפורטות להלן. לגבי תחנות הנמצאות בתוך מיבנה חנייה, יותר להקים תחנה בלא להתחשב במרחק מבניני מגורים או מוסדות שונים.

סיווג איזורים
הזהה לסיווג בתכניות
מיתאר כקוסמיה או
מפורטה

6. א. סיווג האיזורים בהם יותר להקים תחנות תידלוק יוצד לסיווג האיזורים בתכנית המיתאר המקומית, או בתכנית המפורטת, תוך העדפה לפי הסדר המובא בסעיף 7.

ב. הגדרת האיזורים והזוכים תהיה תואמת את ההגדרות שבתכניות המיתאר.

7. א. באיזורי תעשייה ומלאכה יותר להקים כל סיפוס של תחנת תידלוק, בתנאי שיהיה מרחק מינימלי של 50 מטר בין אי המשאבות לגבול איזור המגורים הקרוב ביותר, כמוגדר בתכנית המיתאר, והיציאות והכניסות לתחנה תהיינה מדרך מאספת, מקומית או מדרך שירות.

תחנות תידלוק
באיזורים
פירוניים

ב. באיזורי מסחר ועסקים ובתחניונים ציבוריים לרכב יותר להקים תחנות תידלוק מסיפוס 1, 2, 3. היציאות והכניסות לתחנה תהיינה מתוך שטח החניון, או מדרך מאספת, מקומית ודרך שירות.

ג. בתחניוני רכב מבונים חוץ הקמת תחנות תידלוק מסיפוס 1 בלבד, כשהגישות תהיינה מתוך החניון או מתוך הגישות לחניון, על חשבון שטח החניון.

ד. בגבול בין איזורי מגורים ושטחים שאינם
מיועדים לבניה - תותר הקמת תחנות תידלוק
מהטיפוסים 1, 2, 3, ו-4 בתנאי שהמרחק בין אי
המשאבות לבנייני המגורים הקיימים או המתוכננים
בתכנית יהיה 50 מטר לפחות, והיציאות והכניסות
לתחנה תהיינה מדרך מאספה, מקומית או מדרך
שירות.

ה. באיזורי מגורים תותר הקמת תחנות מטיפוסים 1, 2,
בתנאי שהמרחק המינימלי בין אי המשאבות לבנייני
מגורים קרובים, הקיימים או המתוכננים בתכנית,
יהיה 40 מטר. היציאות והכניסות לתחנה תהיינה
מדרך מקומית או מדרך שירות, תותר הקמת תחנות
תידלוק בתנאי שהמרחק בין אי המשאבות לאחד
מהמוסדות הבאים: בית חולים, מעון לקשישים
ומוסדות חינוך ונוער, יהיה לפחות 80 מטר.

ו. ואלה ההנחיות הכלליות לבני הקמת תחנות תידלוק
באיזורים עירוניים:

(1) לא יותר להקים תחנות תידלוק ליד דרכים
פרבריות מהירות או עורקיות, או המיועדות
להיפתך לדרכים מסוגים אלה על פי תכניות
מיתאר, אלא רק בדרך שירות;

(2) יותר להקים תחנות תידלוק ליד דרכים מאספות
בתנאי שהכניסה אליהן תהיה במרחק מינימלי
של 100 מטר מהשטח המוכרז בעל דרך פרברית
מהירה או עורקית קרובה;

(3) יותר להקים תחנות תידלוק ליד דרכים מקומיות
בתנאי שלא תיגרומנה להפועה או סיכון לזרימת
התנועה;

(4) תחנות תידלוק תוקמנה כך, שלא תיפגענה בכל צורה שהיא בדרך ציבורית ולא יינתנו כל שירותים בדרך הציבורית. בכל מיקרה לא תותר הקמת תחנות על פני המדרכות;

(5) יש לצמצם את מיספר התחנות באיזורי מגורים, יחד עם זאת יש לראוב שתהיינה תחנות תידלוק בקירבת איזורי המגורים;

(6) יש להעדיף תחנות תידלוק באיזורי תעשייה, מלאכה, מיסחר ועסקים, כחניונים ציבוריים לרכב ובאיזורי גבול בין איזורי מגורים ושטחים שאינם מיועדים לבניה, על תחנות תידלוק באיזורי מגורים, ובכלל, תוך הקפדה על שמירת איכות הסביבה.

8. מחוץ לאיזורים עירוניים יותר להקים תחנות תידלוק מהטיפוסים 6 ו-7 בלבד, ובתנאים הבאים:

תחנות תידלוק מחוץ לאיזורים עירוניים

א. בדרכים מהירות:

(1) לא תותר הקמת תחנות תידלוק בדרכים בהן הפרחקים בין המחלפים קטנים מ-25 ק"מ;

(2) עלהמרהק בין המחלפים על 25 ק"מ, מותרת בכל אחד משני צידי הדרך הקמת תחנות תידלוק, בתנאי שהמרחק ביניהן באותן צד של הדרך יהיה 25 ק"מ לפחות;

(3) לא תועם תחנת תידלוק פחות מ-2 ק"מ מציר המחלף הקרוב עד ציר כניסה הכניסה לתחנה.

ב. בדרכים ראשיות:

(1) בכל מיקרה תינתן העדפה להקמת תחנות תידלוק בדרכים נמוכות במידרג, המסתעפות מדרך ראשית;

(2) המדחק המינימלי של תחנות תידלוק מהסתעפות של דרך כלשהי, המרווח לאורך ציר הדרך שבה תינתר הקמת תחנות תידלוק, בין ציר ההסתעפות וציר כביש הכניסה לתחנה, ייקבע על-ידי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה;

(3) לא תינתר הקמת תחנות תידלוק במרחק של פחות מ-15 ק"מ בין איזור תחנות אחד לשני, באותו צד של הדרך. אם קיימת כניסה ויציאה משותפת ליותר מתחנות תידלוק אחת, הן תחשבנה כאיזור תחנות אחד כאמור;

(4) ההוראה בסעיף קטן (3) מחייחסת רק למיקרה שאין בנמצא באותו צד של הדרך הראשית תחנות תידלוק בדרכים המסתעפות מהדרך הראשית האמורה ובמרחק של 250 מטר או פחות ימהצוקת; ואם תחנות תידלוק כאמור הן כן בנמצא, רואים אותן, לענין המרחק המינימלי של 15 ק"מ כאמור בסעיף קטן (3), כאילו הן נמצאות על הדרך הראשית בצמתים;

(5) בדרכים בין-עירוניות ראשיות, בקטעים העוברים בחחום רשות מקומית שאינם בנויים ביום תחילתה של תכנית זו, תינתר הקמת תחנות תידלוק במרחק מהצמחים שייקבע על-ידי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה;

(6) במידה שלאורך אותה דרך, או בחלק ממנה, קיימת או מתוכננת בתכנית דרך שירות, תחנת התידלוק תאוטר באופן שהיציאות והכניסות אליה תהיינה מדרך השירות;

(ד) לא תותר הקמת תחנות תידלוק נוספות בדרכים ראשיות, שבהן כמות התנועה גדולה כמפורט בסעיף 1, והמהירות למעשה תחליף לדרכים מהירות, ושהקמתן של תחנות תידלוק אלה עלולה ליצור מיפגעים בטיחותיים ותנועתיים.

ג. בדרכים איזוריות ומקומיות:

(1) תחנות תידלוק תהיינה מרוחקות ממחלף סדרך מהירה. המרחק ייקבע על ידי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה;

(2) תועדף הקמת תחנות תידלוק בדרכים איזוריות ומקומיות בגישות לדרך הראשית. היציאה והכניסה לתחנת התידלוק תהיה מהדרך הנמוכה יותר במידרג;

(3) עלה בדרך איזורית המרחק בין הסחפנות אחת לדרך נמוכה במידרג להסחפנות הקרובה ביותר על 5 ק"מ, יותן להקיש תחנת תידלוק ליד הדרך האיזורית, אולם המרחק בין תחנה לתחנה לא יהיה קטן מ-5 ק"מ, באותו צד של הדרך;

(4) היציאה והכניסות לתחנות התידלוק בדרך איזורית יהיו במרחק מינימלי של 250 מטר סזומת עם דרך ראשית ו-100 מטר סזומת עם דרך שווה או נמוכה במידרג;

(5) היציאות והכניסות לתחנות תידלוק בדרך מקומית יהיו במרחק מינימלי של 50 מטר שיימדד מציר החיבור לתחנת תידלוק עד לקצה הרצועה המוכרזת של הדרך המקומית, כאשר הצומת הקרוב הוא של שתי דרכים מקומיות או של דרך מקומית ודרך איזורית;

(6) כפוף לאמור בסעיף קטן (5), המרחק המינימלי יהיה 100 מטר, כאשר הצומת הקרוב הוא של דרך ראשית או דרך מקומית.

ד. הנחיות כלליות לגבי הקמת תחנות תידלוק מחוץ לאיזורים עירוניים:

(1) לא יותר להקים תחנות תידלוק כשני צידי הדרך במרחק קטן מ-2 ק"מ אחת מהשניה. התחנה הראשונה מבין השתיים תאושר מימין בכיוון הנסיעה;

(2) יש לאפשר הקמת מיספר תחנות תידלוק באזור תחנות אחד;

(3) בהחלטה על איתור תחנות תידלוק חדשות יש להתחשב בתיפרוסת הקיימת של תחנות תידלוק.

9. תחנת תידלוק שלהקמתה הוצא היתר בניה אחרי תחילתה של תכנית זו והנמנית עם אחד המיפוסים האמורים בסעיף 3, לא ישתמשו בה כתחנת תידלוק אלא אם מתקיימים בה התנאים שנקבעו בהגדרת ליפוס התחנה שאתו היא נמנית.

חיוב הקיום של הגבלות בשימוש

10. בחכנית מיתאר מקומית או בחכנית מפורטת ניתן לקבוע איסורים, הגבלות ותנאים מעבר לאלה שנקבעו בתכניה זו.

שמירה סמכויות

11. תכנית זו תיקרא "חכנית מיתאר ארצית לחחנות תידלוק, מכ"ת/מ/א/18".

ה ש ס